

Udviklingen i tilskuds- og udligningssystemets omfordelende effekt i form af udgiftsbehov

Kasper Lund Nødgaard
Analytiker
Telefon: 25 55 19 18
KN@dataproc.dk
12. februar 2019

Udviklingen i tilskuds- og udligningssystemets omfordelende effekt i form af udgiftsbehov

Følgende to tabeller skitserer udviklingen i tilskuds- og udligningssystemets omfordelende effekt i form af udgiftsbehov i perioden 2007-2019.

Gældende herfor er følgende betragtning vigtig at være opmærksom på inden en eventuel vurdering af det præsenterede resultat foretages.

Nedenstående to tabeller fokuserer alene på den omfordelende effekt i form af det samlede udgiftsbehov i landsudligningen. Dette er relevant i forhold til at skitsere differencen i udgiftspresset, som hver kommune oplever. Samt i særdeleshed anvendelig for de enkelte kriterier i forhold til at skitsere forskelle i udgiftspresset som opgjort gennem kriteriet og følgelig kommunens udgifter inden for de forskellige kommunale udgiftsområder.

Men den omfordelende effekt i form af udgiftsbehov kan ikke anvendes i en sammenhæng, hvor ønsket er at vurdere forskelle i udligning kommunerne imellem. Hertil er det differencen i mellem udgiftsbehovet og kommunernes indkomstgrundlag, der er det centrale. Systemet er konstrueret således, at for hver kommune udredes den forventede egen finansiering med udgangspunkt i hver kommunens beregnede skatteindtægter pr. indbygger. Dette udredes ud fra den gennemsnitlige skatteprocent ganget med kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger. Differencen mellem kommunens udgiftsbehov og de beregnede skatteindtægter indikerer i første omgang om kommunen bidrager til eller modtager udligning fra landsudligningen. Herunder om kommunen har et strukturelt under- eller overskud.

Såfremt kommunerne uden for hovedstadsområdet har strukturelt underskud, vil kommunen få beregnet højt strukturelt underskud af den del af kommunens strukturelle underskud, der for 2019 er over 95 pct. af det landsgennemsnitlige niveau. Hvorvidt en kommune over perioden har oplevet en mer- eller mindre kompensation i form af udligning i landsudligningsordningen, skal således opgøres med udgangspunkt i ovenstående.

Nedenstående afspejler således alene om udgiftsbehovet er vokset eller faldet. Hvilket ikke nødvendigvis vil medføre en større eller mindre grad af kompensation i form af udligning. Dette vil skulle udredes via en supplerende udvikling i kommunens indtægtsgrundlag og følgelig strukturelle under/overskud.

Med udgangspunkt i ovenstående illustrerer nedenstående udviklingen i udgiftsbehovsopgørelsen fordelt mellem kommunetyperne.

Udviklingen i tilskuds- og udligningssystemets omfordelende effekt i form af udgiftsbehov

Kasper Lund Nødgaard
Analytiker
Telefon: 25 55 19 18
KN@dataproc.dk
12. februar 2019

	Demografisk udgiftsbehov		Socioøkonomisk udgiftsbehov		Samlet udgiftsbehov	
	2007	2019	2007	2019	2007	2019
Bykommuner	-445.908.474	-3.356.819.983	-191.103.632	-1.653.359.096	-637.012.106	-5.010.179.079
Mellemkommuner	-351.777.824	357.315.088	-150.761.925	175.991.013	-502.539.749	533.306.101
Landkommuner	50.834.534	1.354.438.529	21.786.229	667.111.514	72.620.763	2.021.550.044
Yderkommuner	746.851.765	1.645.067.035	320.079.328	810.256.898	1.066.931.093	2.455.323.933

Tabel 1: Udviklingen den omfordelende effekt i form af udgiftsbehov 2007-2019, faste priser, 1.000 kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", egen tilvirkning

Ovenstående skitserer den samlede volumen af den omfordelende effekt. Nedenstående tabel skitserer udviklingen pr. borger.

	Demografisk udgiftsbehov		Socioøkonomisk udgiftsbehov		Samlet udgiftsbehov	
	2007	2019	2007	2019	2007	2019
Bykommuner	-174	-1.168	-75	-575	-249	-1.744
Mellemkommuner	-413	391	-177	193	-589	584
Landkommuner	33	873	14	430	48	1.304
Yderkommuner	1.483	3.448	636	1.698	2.119	5.146

Tabel 2: Udviklingen den omfordelende effekt i form af udgiftsbehov 2007-2019, faste priser, pr. borger

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets "Kommunal udligning og generelle tilskud", egen tilvirkning